

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda Ecclesiae Paderbornensis

Dietrich <Paderborn, Bischof>

Paderbornae, 1602

Catholicae instructiones circa Sacramentorum administratione[m].

urn:nbn:de:gbv:23-drucke/s-483a-2f-helmst3

**CATHOLICAE AC BRE-
VES QVÆDAM INSTRVCTIO-
NES, QVIBVS PASTORES AD SACRA-
mentorum administrationem, & quarumuis
rerum Benedictionem ritè ac religiose
perendam iuuari pos-
sunt.**

**DILIGENTIA IN PASTORE
REQUISITA.**

SIT in primis Sacerdos animarum cu-
ram gerens diligentissimus in admini-
strandis Sacramentis, neque vlli vn-
quam officio desit, pro paupere æquè
atq; pro diuite sollicitus, ne sua culpa
vel negligentia pereat anima, quam
Christus Dominus tanti fecit, vt pro
illa sanguinem suum preciosum effundere dignatus est.

SACRAMENTORVM DIGNITAS.

Sacramenta omnia cum à Christo redemptore humane
salutis causa instituta sint atq; à precioso eius sanguine ceu
vivo fonte defluerint; non pro nudis tantum ceremonijs
habenda, sed summa pietate ac veneratione colenda sunt,
vti signa efficacissima & instrumenta diuinæ virtutis. Con-
ferunt enim gratiã admirabilem, non ex naturali aliqua re,
rum, quibus in eis administrandis vtimur, virtute, neq; ex
ministri merito, sed ex nuda Christi institutione, gratia
& merito.

**REVERENTER EA ADMINISTRANDA
ET SUSCIPienda.**

QVare omni studio ac diligentia eniti debent Christiani,
tum Sacerdotes, vt ea ritè conficiant, reuerenterq; admi-
nistrent: tum populus ipse, vt, qua par est reuerentia, ad
salutem recipiat.

QVALES SACRAMENTORVM
MINISTRI.

levi. 41. **C**urent autem ministri, vt cum ex sanctis Patribus, tum ex S^c. Concilio Tridentino, ac Catechismo Romano & ipsi, quæ ad hanc functionem necessaria sunt, probè intelligat, & eadem alios doceant. Deinde, vt tales vita & moribus sese præstent; ne ipsorum improbitate sacramentorū dignitas & maiestas temerè violetur, neue, dum eorū ministerio aliorum salutem procurant, ipsi suam perdant, cum maledictum eum Propheta denunciaret, qui opus Domini facit negligenter. Sint proinde semper animo & corpore bene composito, nec vnquam cum peccati mortalis conscientia illa conficiant & administrent. Quamuis enim illorum demerito sacramentorum vis non minuatur, sanctos tamen eos esse oportet, qui tam sancti Domini, & in rebus tam sanctis tanto ministerio perfunguntur.

MINISTRORVM HABITVS.

Sint quoque tonsura clericali vel sacerdotali atq; decenti veste, superpelliceo quoque atq; stola, dum ea administrent, aut quicquam sacrū tractant aut benedicunt, ornati.

Pastorem semper Clericus comitetur, qui etiam (si fieri potest) clericali veste ac superpelliceo ornatus ministret, & precanti sacerdoti totius Ecclesiæ nomine respondeat.

MINISTRI GRAVITAS AC CIRCUMSPECTIO
circa Sacramenta ac ceremonias.

Caveant dicti sacramentorum ministri ne ex præscriptis rubricis vel regulis, quando ea administrent, vel quodcunq; benedicunt, quicquam immutent, sed verba omnia præsertim sacramentalia pronuncient integrè, grauiter, distinctè, ac intelligibili voce, & in ceremonijs tam religiosè ac prudenter sese exhibeant, vt populo Dei interna & externa pietate (quæ verbis, signis & ritibus referant ac præstent) exemplo sint & ædificationi, ne, quod multis vsu venire deprehensum est, ex ministrorum indecentia, neglectu & irreuerentia ipsum ministerium & sacramenta in contemptum veniant ac vituperium.

ADMINISTRANDORVM SACRAMENTO.

RVM LOCVS.

Non alibi quàm in loco sacro, nisi causa vrgens subfit, Sacramenta administrentur, cuiusmodi semper est in Sacramento extremæ Vnctionis, quæ nõ nisi infirmis, & de quorum periculo vitæ metuitur, conferri debet. Nec in alia quàm parochiali Ecclesia cuiq; propria, nisi sint, qui ex privilegio possint in suis Ecclesijs ea ministrare.

ILLICITAE PACTIONES OMNES
CAVENDAE.

Caveant Pastores diligentissimè ab omni pactione illicita, & contractu Simoniaco in omni ministerio ecclesiastico. Possunt tamen, quod libenter offertur, accipere, & quod ex laudabili consuetudine debetur, post præstitum ministerium exigere.

DE SACRAMENTIS
IN GENERE.

Sacramentum est inuisibilis gratiæ visibilis forma atq; signum, ita, vt eius imaginem gerat, & causa existat. Nam Sacramentum, vt ait S. August. est, in quo sub tegumento rerum visibilium, diuina virtus operatur salutem.

DE MATERIA ET FORMA

Sacramentorum.

1. **I**n omni Sacramento est signum visibile, siue sensibile, hoc est, quod sensu aliquo exteriori deprehenditur, & præcipuè visu & auditu. Et hæc signa constant ex materia & forma: siue, vt dicit D. August. ex elemento & verbo. Accedit, inquit, verbum ad elementum, & fit Sacramentum.

2. **H**æc duo necessaria sunt ad veritatem & integritatem cuiusq; Sacramenti, vt si alterum desit, non possit constare ratio sacramenti. Propterea in sacramentis Pastores diligentes esse debent, vt non ignorent materiam & formam sacramentorum. Hæc enim pertinent ad necessitatem, alia ad solemnitatē quæ tamen prætermittenda non sunt, nisi in mortis & necessitatis articulo.